

Підбиваючи підсумок, зауважимо, що люди ухвалюють ризиковані рішення, коли очікують на певну користь від цього. Рішення про ризик відбувається і на індивідуальному, і на груповому рівні як прийняття ризику завжди відбувається відповідно до суб'єктивної системи оцінювання та пов'язане з особливостями емоційно-вольової сфери людини.

Список бібліографічних посилань

1. Бірюков Б. В., Тихомиров О. К. Прийняття рішень як предмет методологічних і психологічних досліджень. В кн.: Козелецький Ю. Психологічна теорія рішень. М.: «Прогрес», 1979. С. 464 – 500.
2. Безпека життєдіяльності: підручник. О. І. Запорожець, Б. Д. Халмурадов, В. І. Применко та ін. К.: Центр учбової літератури, 2013. 448 с.
3. Козелецький Ю. Психологічна теорія рішень. М.: Прогрес», 1979. 503 с.
4. Корнилова Т. В. Риск и принятие решений: Психология неопределенности. Монография подготовлена по проекту РГНФ. №14-46-93004. 242 с.

Науковий керівник: Посохова Яна Сергіївна, старший викладач кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук.

Бабенко Анна Олександрівна,

слухач магістратури факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

ВИДИ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛЕЖНОЇ ПОВЕДІНКИ

У нашому суспільстві, орієнтованому на свободу особистості, залежність розглядають, в першу чергу, як негативне явище. Це не зовсім справедливо: весь процес виховання спочатку побудований на залежності дитини від батьків і, більш того, зміцнює цю залежність. Тільки коли в

дитини вже складені основні соціальні норми, дорослі можуть почати формувати самостійність і незалежність дитини [1, с. 56].

Залежність - це нав'язливий стан, при якому людина не може жити без чого-небудь. Предмет залежності стає метою життя, і поступово затягує людину у свої тенета.

З усіх видів залежності можна виділити ті, що найчастіше зустрічаються:

Алкогольна - одна з найбільш поширених видів залежностей, яка змушує людину вживати спиртні напої. Спочатку алкоголь приймається ситуативно, для того, щоб зняти стрес, але поступово організм звикає до регулярного прийому спиртних напоїв і починає «вимагати» надходження алкоголю. В результаті людина просто не може жити без прийому спиртних напоїв.

Наркотична - в її основі лежить необхідність прийняття хімічних речовин - наркотиків, що викликають розлади сприйняття (ілюзії, галюцинації), нечутливість до болю, ступор.

Медикаментозна - може виникати на тлі прийому лікарських препаратів. Безпечні, на перший погляд, ліки, що продаються у всіх аптеках, стають причиною залежності. Суть такої залежності - вживання все більших доз препарату, патологічне небажання відмовитися від його прийому.

Куріння - варіант залежності, коли тютюн і його похідні необхідні людському організму для нормального функціонування.

Залежність від азартних ігор (лудоманія) - при цьому виді залежності центром життя людини стають азартні ігри: карточні ігри, рулетка, всілякі тоталізатори. Початковим пусковим фактором є бажання виграти велику суму грошей.

Інтернет-залежність - сучасний вид залежності, при якому виникає нав'язливе бажання постійно перебувати у Всесвітній Мережі. Існує кілька

різновидів інтернет-залежності, найбільш поширена - залежність від комп'ютерних ігор (ігроманія).

При релігійному фанатизмі, або релігійній залежності, метою життя являється дотримання принципів певної релігії. Останнім часом даний вид залежності став зустрічатися все частіше. Створюються нові віровчення, проповідують які харизматичні, наділені видатними якостями люди, які вміють переконувати. Вони знаходять собі послідовників, слабких, невпевнених у собі людей. В основі віровчення може бути безліч законів, в більшості своїй - абсолютно безглузвих, однак залежних людей змушують дотримуватися їх.

Емоційна залежність - варіант психологічної залежності, коли виникає патологічна прихильність, любов до когось. Кожен з нас когось любить, до когось прив'язаний, однак якщо ця любов стає основою всього життя, якщо без прихильності улюбленого людина не може нічого робити, та й просто жити, тоді можна говорити про емоційну залежність [3, с. 21].

Особливе місце, на сьогоднішній день, займає міжособистісна залежність. Явище міжособистісної залежності є складним і багатоплановим, в зв'язку з чим дослідники розмежовують залежність як нормативне явище і надмірну залежність, що викликає деструктивні особистісні зміни.

Надмірна залежність являє собою специфічний стан, в основі якого лежить сильна потреба в емоційній близькості, любові і прийнятті з боку значущих інших, ригідне прагнення до отримання допомоги і підтримки на тлі постійного відчуття себе як безпорадного і слабого незалежно від конкретної ситуації. Невід'ємними рисами залежної особистості виступають невпевненість в собі, самонедостатність, почуття безпорадності, тривога з приводу можливої розлуки і самотності та ін.

На відміну від надмірно залежних індивідів, люди з нормативної залежністю демонструють значну гнучкість в спілкуванні, здатність звертатися за допомогою по мірі виникнення об'єктивної необхідності, вміють встановлювати довготривалі емоційні стосунки. Здорова залежність пов'язана з широким спектром поведінкових реакцій, відрізняється

адаптивністю та варіативністю. Коріння здорової залежності - в авторитетному, послідовному і надійному стилі батьківського виховання, який формує у дитини почуття впевненості, безпеки, а також переконання в тому, що далеко не завжди звернення за допомогою до інших є ознакою слабкості або власної неспішності.

З усього вище сказаного можна зробити висновок, що успішні, самозадоволені люди, менш схильні до різного виду залежностей. Тому, самовдосконалення, навчання, прийняття себе - знижує фактори ризику потрапляння в групу залежних.

Список бібліографічних посилань

1. Макушина О. П. Психологическая зависимость подростков от родителей: автореф. дис. ... канд. псих. наук: 19.00.13 Москва, 2001.17с.
2. Майерс Д. Социальная психология: СПб. Прайм-Еврознак, 2002. 512с.
3. Фортунатова Л. И., Патырбаева К. В., Попов А. В., Мазур Е. Ю., Теоретические аспекты проблемы возникновения аддиктивного поведения в подростковом возрасте. Москва, 2013. 21с.

Науковий керівник: Шиліна Алла Андріївна, доцент кафедри соціології та психології факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

Бобченко Ольга Олександрівна,

слухач магістратури факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

РОЛЬ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ У ЗНИЖЕННІ СИМПТОМІВ ПТСР В УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

Актуальність дослідження посттравматичного стресу учасників бойових дій безпосередньо пов'язана зі специфікою їх професійної